

مقاله کوتاه علمی

بررسی عملکرد چند رقم هویج در سیستان Study on the Yield of some Carrot Cultivars in Sistan

حمزه علی احمدی، حسین اکبری مقدم و شیرعلی کوهکن

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی سیستان

تاریخ دریافت: ۸۲/۲/۱۳

علی احمدی، ح.، اکبری مقدم، ح.، و کوهکن، ش. ع. ۱۳۸۳. بررسی عملکرد چند رقم هویج در سیستان. نهال و بذر ۲۰: ۱۳۵-۱۳۳.

خط کناری و نیم متر از ابتدا و انتهای هر خط
۴/۲ متر مربع بود.

مزرعه در شهریور ماه تهیه و آماده کاشت
گردید. پس از گاورو شدن و پخش مقدار ۷۰
کیلوگرم P_2O_5 به صورت فسفات آمونیم و ۷۵
کیلوگرم K_2O به صورت سولفات پتاس، مزرعه
دیسک زده شد و مرزبندی و تسطیح گردید.
مقدار ۱۵۰ کیلوگرم N به صورت اوره نیز بعد
از سبز شدن به صورت سرک به زمین داده شده
است.

مراقبت‌های زراعی از جمله وجین،
سله‌شکنی، دادن کود اوره به صورت سرک،
آبیاری و مبارزه با آفات به ویژه ملخ به موقع
انجام شد. صفات ارتفاع بوته، تعداد برگ،
شکل ریشه، رنگ ریشه، طول ریشه، قطر ریشه،
قطر آوند آبکش و چوب، بازار پسندی و

به منظور مقایسه عملکرد ارقام هویج و
شناسایی رقم مناسب منطقه سیستان، این
آزمایش در قالب طرح بلوک‌های کامل
تصادفی در سه تکرار و به مدت دو سال
(۷۵-۱۳۷۴) در مرکز تحقیقات کشاورزی
سیستان، ایستگاه زهک، با نه رقم هویج (به شرح
جدول ۱) انجام شد. بذر ارقام آزمایشی از بخش
تحقیقات سبزی و صیفی مؤسسه تحقیقات
اصلاح و تهیه نهال و بذر دریافت شد. هویج
محلی (زردک) زابل به عنوان شاهد در آزمایش
منظور گردید.

روش کاشت کرتی بود و هر رقم در ۵ خط
به طول ۵ متر، فاصله ردیف ۳۵ سانتی‌متر و
فاصله بین بوته ۷-۵ سانتی‌متر کشت گردید.
فاصله بین بلوک‌ها یک متر، مساحت کاشت
۸/۷۵ مترمربع و مساحت برداشت با حذف دو

این مقاله بر اساس نتایج به دست آمده از اجرای طرح تحقیقاتی شماره ۷۴-۱۲-۱۲۹ مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی سیستان تهیه گردیده است.

جدول ۱- متوسط عملکرد و خصوصیات زراعی ارقام مختلف هویج در زابل

Table 1. Mean yield and agronomic characteristics of different carrot cultivars in Zabol

رقم Cultivar	ارتفاع بوته Plant height (cm)	تعداد برگ Number of leaves	شکل ریشه Root shape ⁽¹⁾	رنگ ریشه Root colour ⁽²⁾	طول ریشه Root length (cm)	قطر ریشه Root diameter (mm)	قطر آوند آبکی Phloem diameter (mm)	قطر آوند چوب Xylem diameter (mm)	بازاریستندی Facorable market ⁽³⁾	میانگین عملکرد yield (ton ha ⁻¹)
Americor	10.5	8	C.Y.C	O.C	13.7	15	11.7	3.3	H	12.937
Zardak	32.3	18	S.C	Y	16.5	15	9.3	5.7	M	12.302
Zabol (check)										
Franes	12.0	9	C.O.C	O.C	12.1	20	15.0	5.0	G	11.428
Nangro	12.0	10	C.O.C	O.C	12.5	20	15.0	5.0	H	14.032
Nantes tip top	17.2	11	C.O.C	O.C	12.7	21	15.3	5.7	H	16.805
Primo	11.0	8	C.O.C	O.C	11.8	20	15.5	4.5	H	16.092
Kronos	14.0	8	C.O.C	O.C	13.6	20	14.0	6.0	H	15.389
Top weight	19.0	12	C.O.C	O.C	14.2	20	13.0	7.0	H	13.155
Vriends glory	17.0	11	C.O.C	O.C	12.5	17	11.5	5.5	H	12.441

C.V. = 16%

- (1) : C.O.C = Conical cagulate مخروطی
 (2) : O.C = Orange colored نارنجی
 (3) : M = Medium متوسط
 C.Y.C = Cylindric استوانه‌ای
 Y = Yellowish متمایل به زرد
 G = Good خوب
 S.C = Spindle cagulate دوکی
 H = High عالی

مخروطی و یکنواخت و نارنجی رنگ و قابل
توصیه برای کاشت در منطقه سیستان و مناطق
مشابه می باشد.

یکی از زمان های رایج برای کاشت هویج
در منطقه سیستان شهریور ماه است که محصول
آن در زمستان برداشت می شود. در این زمان
دمای هوا رو به سردی است، بارندگی و رطوبت
نسبی هوا افزایش می یابد و آب مورد نیاز برای
آبیاری در رودخانه موجود می باشد. در کاشت
زمستانه آب کمتری مصرف می گردد و برای
نگهداری محصول نیاز به سردخانه نیست.
محصول بر حسب نیاز بازار، به مرور از مزرعه
برداشت و عرضه می گردد و این امر از لحاظ
اقتصادی برای تولیدکنندگان به صرفه است.

عملکرد ارقام هویج اندازه گیری شد که میانگین
دو ساله آن ها در جدول ۱ آمده است.

در نهایت پس از برداشت، بر روی نتایج
حاصله از عملکرد محصول محاسبات آماری
انجام و با استفاده از آزمون L. S. D. میانگین
تیمارها مورد مقایسه قرار گرفت. بر اساس نتایج
به دست آمده از تجزیه مرکب دو ساله و با
هدف انتخاب ارقام پرمحصول، زودرس و مقاوم
به سرما که امکان تولید در زمستان داشته باشند،
رقم Nantes tiptop با عملکرد ۱۶/۸۰۷ تن در
هکتار که در سطح ۵ درصد نسبت به شاهد و
سایر ارقام برتری داشت انتخاب
گردید. این رقم دارای بافت ترد و نرم و
بازارپسندی خوب است. ریشه آن نسبتاً

واژه های کلیدی: هویج، ارقام، عملکرد.

آدرس نگارندگان:

حمزه علی احمدی، حسین اکبری مقدم و شیرعلی کوهکن- بخش تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی
سیستان، زابل .